

Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA)

T.a.v. het College voor Beroepsreglementering (CB)

Mercuriusplein 3

2312 HA HOOFDORP

Verzonden via consultaties@nba.nl

Onderwerp: Eumedion-commentaar op consultatiedocument 'Evaluatie Standaard 700 – uitgebreid rapporteren in de controleverklaring over fraude en continuïteit en de invoering van de herziene Standaarden 240 en 570'

Ref: B26.02

Den Haag, 27 juli 2026

Geachte leden van het College,

Eumedion maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het consultatiedocument 'Evaluatie Standaard 700 – uitgebreid rapporteren in de controleverklaring over fraude en continuïteit en de invoering van de herziene Standaarden 240 en 570'. Eumedion vertegenwoordigt institutionele beleggers die beleggen in Nederlandse beursvennootschappen en richt haar reactie daarom specifiek op de gevolgen voor controleverklaringen bij de jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang (oob's), voor zover het beursvennootschappen betreft.

Alvorens in te gaan op de specifieke consultatievragen wil Eumedion haar waardering uitspreken voor de zorgvuldige wijze waarop het CB de evaluatie van de huidige rapportagevereisten heeft uitgevoerd. In het bijzonder waarderen wij dat op uiteenlopende manieren input is opgehaald bij gebruikers van controleverklaringen, waaronder via enquêtes, rondetafelbijeenkomsten en besprekingen binnen het NBA Stakeholdersforum, waarvan Eumedion deel uitmaakt. Hierdoor is naar onze mening op evenwichtige wijze inzicht verkregen in de ervaringen van verschillende belanghebbenden met de sinds 2021 geldende Nederlandse rapportagevereisten inzake fraude en continuïteit in de controleverklaring.

Mede door dit zorgvuldige proces kunnen wij ons in grote lijnen vinden in de conclusies van de evaluatie en in de voorgestelde invoering van de herziene ISA 240 en ISA 570 voor de controle van

de jaarrekeningen van oob-ondernemingen. Naar ons oordeel sluiten de voorstellen goed aan bij de informatiebehoefte van institutionele beleggers, waarbij de nadruk meer komt te liggen op ondernemingsspecifieke bevindingen, conclusies en significante aangelegenheden en minder op algemene beschrijvingen van controlewerkzaamheden.

1. Zijn er zwaarwegende argumenten waardoor het CB tot een ander standpunt zou moeten komen? Licht je antwoord toe.

Nee. Eumedion kan zich in hoofdlijnen vinden in het standpunt van het CB om de herziene ISA's 240 en 570 als uitgangspunt te nemen voor de rapportage in de controleverklaring bij de jaarrekeningen van oob-ondernemingen.

Ten aanzien van continuïteit onderschrijven wij de voorgestelde benadering. Bij de meeste beursvennootschappen is geen sprake van continuïteitsvraagstukken of materiële onzekerheden. In dergelijke situaties achten wij een uitgebreide beschrijving van de controleaanpak door de externe accountant van beperkte toegevoegde waarde voor gebruikers van de jaarrekening. De voorgestelde drie standaardmededelingen over continuïteit bieden voldoende bevestiging dat de externe accountant de continuïteitsveronderstelling passend acht, terwijl aanvullende rapportage wordt verlangd indien sprake is van significante oordeelsvormingen of materiële onzekerheden. Deze benadering komt ons proportioneel voor en sluit goed aan bij de informatiebehoefte van institutionele beleggers.

Ook kunnen wij ons vinden in de voorgestelde wijzigingen ten aanzien van frauderapportage. Positief is dat de rapportage verschuift van een beschrijving van controlewerkzaamheden naar een rapportage over de voor de controle meest significante fraudegerelateerde aangelegenheden via de systematiek van de kernpunten van de controle. Deze aanpak lijkt beter aan te sluiten bij de wens van gebruikers om inzicht te krijgen in de relevante risico's, bevindingen en conclusies van de externe accountant.

Wel vinden wij het van belang dat de invoering van de herziene standaarden niet leidt tot een toename van generieke of gestandaardiseerde teksten. De informatiewaarde voor beleggers wordt in belangrijke mate bepaald door de mate waarin de externe accountant ondernemingsspecifieke informatie verschaft over significante fraudegerelateerde aangelegenheden en, waar relevant, significante oordeelsvormingen inzake continuïteit.

2. Vind je het standpunt van het CB goed verwerkt in de specifieke aanpassingen in herziene Standaarden 240 en 570? Licht je antwoord toe.

Ja. Wij zijn van mening dat het standpunt van het CB adequaat is verwerkt in de voorgestelde aanpassingen van de standaarden.

Voor continuïteit steunen wij de keuze om de huidige verplichte rapportage over de controleaanpak te vervangen door drie uniforme mededelingen, gecombineerd met aanvullende rapportage in gevallen

waarin significante oordeelsvormingen nodig waren om te concluderen dat geen sprake is van een materiële onzekerheid, dan wel wanneer sprake is van een materiële onzekerheid die in de jaarrekening adequaat is toegelicht. Deze aanpak bevordert naar onze mening zowel de proportionaliteit als de leesbaarheid van de controleverklaring.

Daarnaast vinden wij het positief dat de externe accountant in dergelijke situaties moet toelichten hoe de relevante inschattingen en oordeelsvormingen van het bestuur zijn geëvalueerd. Juist die informatie kan voor beleggers van grote waarde zijn.

Ten aanzien van fraude steunen wij het uitgangspunt dat de externe accountant via een specifiek fraudegerelateerd kernpunt rapporteert over de meest significante fraudeaangelegenheden. Deze systematiek lijkt beter geschikt om gebruikers inzicht te geven in aangelegenheden die gedurende de controle daadwerkelijk bijzondere aandacht hebben gevraagd.

Wij zouden de NBA wel willen meegeven om in toekomstige eventuele handreikingen en praktijkvoorbeelden te benadrukken dat fraudegerelateerde kernpunten voldoende ondernemingsspecifiek dienen te zijn. In het bijzonder zou moeten worden voorkomen dat kernpunten voornamelijk bestaan uit gestandaardiseerde beschrijvingen van veelvoorkomende frauderisico's zonder duidelijke toelichting waarom juist deze risico's in de betreffende onderneming significant waren en hoe de externe accountant daarop heeft ingespeeld.

Daarnaast nemen wij kennis van de toelichting dat het volgens de herziene ISA 240 "extreem uitzonderlijk" zal zijn dat geen fraudegerelateerd kernpunt wordt opgenomen in de controleverklaring bij de jaarrekening van een oob-onderneming en dat hiervan uitsluitend kan worden afgezien indien wet- of regelgeving openbaarmaking verhindert of indien het publieke belang bij niet-openbaarmaking zwaarder weegt dan het publieke belang van rapportage.

Wij onderschrijven dat uitgangspunt. Gelet op het belang van transparantie over significante fraudeaangelegenheden voor beleggers verwachten wij dat zich in de praktijk slechts zeer incidenteel situaties zullen voordoen waarin geen fraudegerelateerd kernpunt wordt opgenomen. Wij zouden het daarom op prijs stellen indien de NBA specifiek aandacht besteedt aan de toepassing van deze uitzonderingsmogelijkheid na de implementatie van de herziene ISA 240. Een evaluatie na het eerste controlejaar waarop de herziene standaard van toepassing is, achten wij daarbij bijzonder waardevol.

Daarbij verzoeken wij de NBA niet alleen inzicht te geven in de frequentie waarmee van deze uitzonderingsmogelijkheid gebruik wordt gemaakt, maar ook in de redenen daarvoor. Afhankelijk van de uitkomsten van deze evaluatie zou vervolgens kunnen worden gezien of nadere handreikingen, verduidelijkingen of aanpassingen van de regelgeving wenselijk zijn. Een dergelijke evaluatie draagt bij aan het vertrouwen dat fraudegerelateerde kernpunten daadwerkelijk een vast en betekenisvol onderdeel zullen vormen van de controleverklaring bij de jaarrekening van beursvennootschappen.

3. Heb je nog opmerkingen bij de vertalingen van ISA's 240 en 570? Licht je antwoord toe.

Wij hebben geen inhoudelijke opmerkingen bij de vertalingen van ISA's 240 en 570. Wel vinden wij het van belang dat de terminologie in de uiteindelijke standaarden en eventuele toelichtingen zoveel mogelijk bijdraagt aan begrijpelijke communicatie voor gebruikers van controleverklaringen. Voor institutionele beleggers is het van belang dat controleverklaringen niet alleen technisch juist zijn, maar ook inzicht geven in de relevante risico's, oordeelsvormingen en conclusies die voor de vennootschap specifiek van belang zijn.

Wij rekenen erop dat u de bovenstaande punten betreft bij de finalisering van de invoering van de herziene ISA's 240 en 570 in Nederland. Wij zijn uiteraard beschikbaar om dit commentaar nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Rients Abma

Directeur Eumedion

Bezuidenhoutseweg 12

2594 AV DEN HAAG